

Biztos Kezdet Gyerekházak

A **Gyerekház létrehozásának célja**, hogy elsősorban a gazdasági vagy kulturális okokból hátrányos helyzetből induló 0-5 éves, de főként 18-36 hónapos gyerekek számára a lehető legkorábban nyújtson segítséget készségeik és képességeik kifejlődéséhez, előkészítse őket a közoktatási rendszerbe való sikeres belépésre és részvételre, hozzájárulva ezzel esélyeik javításához. A Gyerekház a kisgyerekkori fejlődést támogató biztonságos személyi és tárgyi környezetet biztosít, ahol a feladatra felkészített munkatársak segítik a gyerekek spontán és szervezett játéktevékenységét a szülők aktív bevonása mellett. A Gyerekház célja elsősorban nem a gyerekek napközbeni ellátása, hanem a szülő támogatása, a szülő-gyerek kapcsolat erősítése és a szülővel való együttműködés a gyermek optimális fejlődésének érdekében. A szülők támogatása ugyanakkor jelentheti a gyerekek felügyeletét is.

A Biztos Kezdet Program célcsoportját azok a 0-5 éves gyermeket nevelő családok jelentik,

- amelyeket anyagi vagy egyéb okokból a szegénység és a társadalmi kirekesztettség veszélyeztet
- amelyek a leghátrányosabb helyzetű kistérségek településein, hátrányos helyzetű településeken, vagy városok főként szegények lakta körzeteiben élnek
- amelyek számára az átlagosnál inkább szükséges a család, mint közösség erősítése és támogatása
- amelyek megerősítésre, segítségre szorulnak a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésének elősegítésében, egészségének védelmében, illetve képesség- és készségfejlesztésében
- amelyekben nem biztosított a gyerekek számára a preventív célú pedagógiai szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége

2009-ben a **TÁMOP 5.2.2.** (A korai beavatkozást középpontba helyező Biztos Kezdet programok elterjesztése országos szinten, kiemelt figyelemmel a leghátrányosabb helyzetű térségekre) pályázati konstrukció keretében körülbelül 45 Gyerekház indítása várható 2009 júliusában. A pályázati konstrukció a helyi Biztos kezdet programok 30 hónapos támogatását biztosítja, további működésük a tervek szerint részben normatív finanszírozásból valósul majd meg. 2011-ben, majd 2013-ban további 200 helyi Biztos Kezdet Gyerekház indítása várható.

Biztos Kezdet képzések

A Biztos Kezdet Gyerekházak munkatársainak olyan ismeretekre és készségekre van szükségük, amelyek képessé teszik őket a családok aktív bevonására, a gyerekekkel való szakszerű foglalkozásra, a szülőkkel való partneri viszony kialakítására, a szakemberekkel és a helyi közösség képviselőivel való hatékony együttműködésre. A Gyerekesély Projekt (TÁMOP 5.2.1.) keretén belül kidolgozott képzéseink ezen feladatok szem előtt tartásával készültek. A projekt keretén belül kidolgozott egységes képzési programban a Gyerekházak összes munkatársának részt kell vennie. Így biztosítható a helyi Biztos Kezdet programok

kiszámítható, egységes és számon kérhető megvalósítása. A TÁMOP 5.2.1 projekt keretében az alábbi képzéseket tervezzük:

1. Alapképzések a helyi Biztos Kezdet programok szakemberei számára
2. Az alapképzéseket tartó képzők képzése
3. A helyi programokat segítő regionális mentorok képzése
4. A helyi Biztos Kezdet programokkal együttműködő szakemberek képzése

1. Alapképzés a helyi Biztos Kezdet programok szakemberei számára

A Biztos Kezdet Gyerekházak munkatársai (a gyerekház vezető, a munkatárs, a koordinátor) különböző alapvégzettséggel és szakmai háttérrel rendelkeznek, azonban mindannyiuknak egységes és megbízható tudással és készségekkel kell rendelkezniük a gyerekekkel, a szülőkkel, valamint a helyi közösséggel és a szakemberekkel végzendő munka, és a velük való partneri együttműködés érdekében.

Az alapképzés legfontosabb területei:

- Gyerekfejlődés: ismeretek a játék, az aktív, felfedező „tanulás” szerepéről a gyermek fejlődésében; a felnőtt (munkatárs és szülő) szerepe az érett játék, az aktív tanulás kibontakozásában; a gyerekek fejlődésének, képességeik kibontakozásának nyomon követése, a gyermek korai fejlődésének meghatározó tényezői, a fejlődés területei és főbb mérföldkövei;
- együttműködés a szülőkkel, a szülők aktív bevonása, a szülői kompetenciák erősítése;
- együttműködés a helyi közösséggel; projekttervezés és megvalósítás, hatékony szervezeti működés kialakítása, együttműködés a szakmai partnerekkel.

Az egész képzésen, a tárgyalt témától függetlenül végigvonul az önismeret, a nyílt kommunikáció fejlesztése, a tolerancia, a másság elfogadása, az előítélet kezelése.

Az alapképzések a gyerekházak megnyitása előtti időszakban 180 kontakt órából álló képzésben vesznek részt, amit részben kísér, részben pedig követ a távoktatás formájában megvalósuló – az e-learning eszközeit használó – 180 órányi önálló tanulás.

Az alapképzés 2 hónapon keresztül – még a Gyerekházak megnyitása előtti időszakban, heti két kontakt képzési napot jelent: összesen 24 nap. A kontakt képzést kiegészítő önálló tanulás részben a kontakt képzéssel párhuzamosan, részben a már működő Gyerekházakban végzett gyakorlati munkát kísérendően valósul meg.

Az alapképzések kettős vezetéssel valósulnak meg. A teljes kontakt órából és önálló tanulásból álló 360 órás alapképzést egy trénerpár vezeti, akik ketten együtt rendelkeznek a szükséges kompetenciákkal. A két tréner folyamatosan együtt működik, egymás munkáját segítik.

2. Az alapképzéseket tartó képzők képzése

A Biztos Kezdet képzők azok a szakemberek, akiket a kiemelt projekt szakemberei kiválasztanak és felkészítenek a képzési alapsomag három moduljának átadására. A képzési anyag „átadásán” túl célja a képzésnek a képzési módszertani kipróbálása, valamint az is, hogy a leendő képzők egy, a későbbiek során is együttműködő szakmai közösségé szerveződjenek. Képzésük során a tréningcsomagok elsajátításán túl hangsúly kerül a tréning az adott közösség szükségleteihez való rugalmas adaptálására is. Felkészítésüket a képzési csomagok összeállítói és a projektstáb szakemberei vezetik.

A képzők képzése 3 x 3 nap képzésből áll, amit a TÁMOP 5.2.1. ingyenesen biztosít. A képzésre 2009-ben: február és május közötti időszakban kerül sor.

3. A helyi programokat segítő regionális mentorok képzése

A mentorok olyan szakemberek, akik meglévő szakértelmük és a mentorképzés során szerzett ismereteik alapján képesek folyamatosan hatékonyan támogatni az induló programok színvonalas működését.

Olyan felsőfokú szakképzettséggel rendelkező szakembereket választunk regionális mentornak, akiknek van gyakorlatuk a kisgyerekekkel és szülőkkel való munkában és van tapasztalatuk team-építésben, tanácsadásban, felnőttképzésben.

A mentor-képzés során olyan ismereteket és kompetenciákat szereznek, amelyek segítik őket

- a gyermekekkel és családokkal végzett hatékony munkában;
- a Gyerekház csapatának szakmai és szervezeti támogatásában;
- a Gyerekház és környezete közötti kapcsolat, együttműködés kialakításában, fejlesztésében;
- a Gyerekház helyi fenntarthatóságának tervezésében;
- a munkatársak szakmai fejlődésének, önértékelésének segítésében;
- a helyi szakemberek képzésében;
- Továbbképzésük legfontosabb elemei: a program célkitűzéseinek és a szervezeti kereteinek megismerése, a gyerekekkel és szülőkkel való munka legfontosabb elemeinek készségszintű elsajátítása, közösségépítési készségek fejlesztése, felkészülés tanuló szervezet kialakításában való aktív szerepre.

A mentorok képzése 3 x 3 nap képzésből áll, amit a TÁMOP 5.2.1. ingyenesen biztosít. A képzésre 2009-ben: február és május közötti időszakban kerül sor.

4. A helyi Biztos Kezdet programokkal együttműködő szakemberek képzése

A Biztos Kezdet Gyerekházak „kötelező partnerei” a védőnői és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, valamint a település óvodapedagógusai. További partnerei az iskolai pedagógusok, helyi döntéshozók és azok a szakemberek, akik a gyerekek fejlődésének segítésében részt vesznek.

A helyi Biztos Kezdet program partnerei számára 2 x 30 órás képzést biztosítunk, ami egyrészt bemutatja a Biztos kezdet program alapvető célkitűzéseit, másrészt segíti a szakemberek közötti hatékony együttműködést.